

Departement Omgeving
Digitaal ingediend

Brussel,
12 augustus 2021

Bezwaarschrift omzetting milieuvergunning naar omgevingsvergunning onbepaalde duur, luchthaven Deurne - ref. OMV_2021052288

Geachte,

Hierbij wil Bond Beter Leefmilieu, koepel van Vlaamse milieu- en natuurverenigingen, volgende bezwaren indienen bij de aanvraag voor de omzetting van de milieuvergunning naar een omgevingsvergunning van onbepaalde duur voor de luchthaven Deurne (ref. OMV_2021052288).

Algemeen is BBL van mening dat er nood is aan een maatschappelijk debat over de toekomst van luchtvaart in het algemeen en van de luchthaven van Deurne in het bijzonder. Dit in de eerste plaats omwille van de klimaatimpact van luchtvaart. Het nieuwe IPCC rapport benadrukt nog eens dat onze planeet in code rood verkeert. Voor de toekomst van de planeet is het noodzakelijk om de broeikasgas emissies van alle sectoren naar nul te brengen tegen 2050. Door nu snel snel de milieuvergunning om te zetten naar een omgevingsvergunning van onbeperkte duur, wordt een duurzaam en toekomstgericht beleid voor de luchthaven onmogelijk gemaakt. Bovendien is niet voldaan aan de juridische voorwaarden om de milieuvergunning om te zetten in een omgevingsvergunning zonder einddatum.

1. Juridische voorwaarden voor omzetting zijn niet ingevuld

Om een milieuvergunning om te kunnen zetten naar een omgevingsvergunning van

onbepaalde duur, moet conform art. 390 van het omgevingsvergunningendecreet voldaan zijn aan een aantal juridische randvoorwaarden. Dat is in deze niet het geval.

- Zo moet de inrichting op stedenbouwkundig vlak hoofdzakelijk vergund zijn. Uit het PV van 28/04/2021 van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving, blijkt echter dat er verschillende bouwovertredingen werden begaan op het luchthaventerrein en op percelen in agrarisch gebied ten oosten van de R11, onder meer de aanleg van wegen zonder vergunning. Voor deze werken werd geen stedenbouwkundige vergunning aangevraagd. Bovendien zijn deze werken ook niet vergunbaar, wegens de ligging in agrarisch gebied. Verder loopt er een beroepsprocedure lopende bij het Hof van Beroep over de mogelijke illegale verlenging van de startbaan en de aanleg van een verharde RESA in agrarisch gebied. Het is dan ook duidelijk dat de huidige exploitatie niet voldoet aan het criterium "hoofdzakelijk vergund zijn". De omzettingsprocedure kan daarom niet worden toegepast.
- Daarnaast mag de vraag tot omzetting geen MER vereisen. Vliegvelden met een start- en landingsbaan van meer dan 800 meter zijn opgenomen in de lijst van projecten die onderworpen aan de MER-plicht. De verplichting tot het uitvoeren van een MER geldt niet voor de omzetting van een milieuvergunning naar een omgevingsvergunning, tenzij de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu met zich meebrengen. Aangezien er wel degelijk fysieke ingrepen plaatsvonden, bovendien zonder vergunning (zie hierboven), is wel degelijk een MER vereist. Anders zouden met deze omzetting illegaal uitgevoerde werken geregulariseerd worden door de nieuwe omgevingsvergunning. Dat is niet de bedoeling van een omzetting van een milieuvergunning naar een omgevingsvergunning van onbepaalde duur.
- Ten derde stelt het decreet dat de vraag tot omzetting geen passende beoordeling mag vereisen. De aanvrager stelt op basis van een voortoets voor natuur, dat een passende beoordeling niet nodig is. Volgens BBL is een passende beoordeling wel degelijk vereist. Op minder dan 200 meter van de landingsbaan ligt Fort 3 in Borsbeek, onderdeel van het Habitatrichtlijngebied 'Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitats'. Artikel 6 van de Habitatrichtlijn en artikel 36ter van het Natuurdecreet stellen dat een vergunningsplichtige activiteit die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, dient onderworpen te worden aan een passende beoordeling. De voortoets is een eerste stap in deze habitattoets en moet gebruik maken van objectieve, wetenschappelijke gegevens om na te gaan of het project een risico op significante gevolgen voor de speciale beschermingszones met zich meebrengt. Deze voortoets voldoet absoluut niet. In de voortoets wordt gebruik gemaakt van verouderde gegevens. Objectieve gegevens over geluidsverstoring, emissies naar lucht of lichtvervuiling, komen niet

ter sprake. Dit zijn nochtans zaken die een negatieve impact hebben op vleermuizen. Voor luchtvervuiling wordt verwezen naar een MER voor de luchthaven van Oostende (uit 2013), maar in de voortoets zijn geen objectieve, wetenschappelijke gegevens of actuele metingen te vinden over de verstoring (geluid, lucht, licht) van het habitatgebied Fort 3 in Borsbeek. Dit is niet ernstig en niet correct.

Aangezien dus niet voldaan is aan de juridische voorwaarden om van de omzettingsprocedure gebruik te maken, kan deze omzetting niet worden toegestaan.

2. Nood aan lange termijn klimaatvisie voor de luchthaven

Vliegverkeer heeft een zeer grote CO₂-voetafdruk. Via de verbranding van fossiele brandstoffen (kerosine) is luchtvaart verantwoordelijk voor ongeveer 5% van alle broeikasgasemissies wereldwijd. Het gloednieuwe IPCC rapport over klimaatverandering benadrukt nogmaals dat onze planeet in code rood verkeert. Wereldwijd moeten we voor 2050 de emissies in alle sectoren naar nul brengen. De luchtvaart moet hier zijn bijdrage aan leveren, ook in Vlaanderen.

In het Vlaams regeerakkoord wordt aangekondigd dat er werk gemaakt wordt van een langetermijnvisie voor de luchtvaart in Vlaanderen. Daarbij zal gezocht worden “naar een balans tussen de maatschappelijke behoeften aan luchtvaart, duurzaamheid, leefbaarheid, veiligheid, innovatie en een vitale economie”. Om tot een langetermijnvisie te kunnen komen, is het essentieel dat er eerst een grondige analyse voorligt van de huidige context van de regionale luchthavens en hun klimaatimpact. Als nu snelsnel de milieuvergunning wordt omgezet in een omgevingsvergunning van onbepaalde termijn, wordt dergelijk lange termijn beleid onmogelijk gemaakt.

Als er in de toekomst nog een vergunning toegekend wordt aan de luchthaven van Deurne, moet daar op zijn minst een klimaatengagement tegenover staan, in lijn met het akkoord van Parijs. Dat impliceert onder meer een vermindering van het aantal vluchten, door korte afstandsvluchten binnen Europa te vervangen door reizen met de trein. In het geval van korte internationale afstanden is dé klimaatoplossing duidelijk de hogesnelheidstrein of de nachttrein, niet de korteafstandsvlucht. De technologie voor groene elektriciteit voor treinen is er. Technologie om vliegtuigen koolstofneutraal te maken is er nog lang niet. De klimaatuitdagingen zijn zo gigantisch dat we vervuilende zaken waarvoor een klimaatneutraal alternatief bestaat, moeten bannen. Zoals bv. vluchten vanuit Deurne naar Londen, waarvoor een perfect en duurzaam klimaat-alternatief bestaat via de HST.

Bovendien vertrekken vanuit Deurne heel wat zakenvluchten. Volgens een recente opiniepeiling bij Europese zakenreizigers, zullen business trips er alleszins anders uitzien

in de toekomst: Bijna de helft van de bevroagde zakenreizigers stelt dat ze minder zullen vliegen dankzij de videoconferentie-software, ook als de COVID-19 reisbeperkingen zijn opgeheven. En 5% stelt dat ze helemaal geen vliegtuig meer zullen nemen voor professionele doeleinden, zelfs wanneer reisbeperkingen door Covid volledig zijn opgeheven. De vraag is dan ook in hoeverre zakenvluchten nog een toekomst hebben in Deurne.

De enorme klimaatuitdaging vereist een grondig maatschappelijk debat over de toekomst van de luchthaven van Deurne. Door nu de milieuvergunning, die afloopt in 2024, om te zetten naar een vergunning van onbeperkte duur, wordt het onmogelijk of toch veel moeilijker om in de toekomst bijkomende klimaatmaatregelen op te leggen aan de luchthaven. De overheid mag geen carte blanche geven aan de luchthaven! Dat valt niet meer te verantwoorden in deze tijden van klimaatopwarming.

Om al deze redenen vraagt Bond Beter Leefmilieu om de aanvraag tot omzetting van de milieuvergunning naar een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur niet goed te keuren.

Hoogachtend,

Danny Jacobs

Directeur

Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw